

1. EEN LOPER

Emma zet voorzichtig haar voeten neer. De trap naar de kelder is vochtig. Haar zolen zijn glad. Zorgvuldig stuurt ze haar fiets door de steile fietsgoot naar beneden. Ze houdt haar adem in. Ze heeft een hekel aan de natte-sokken-lucht die in de donkere ruimte hangt.

Boven haar valt het licht van de namiddag in de hal met de hoge ramen, maar de trap naar de fietsenkelder is klam en somber. In deze ruimte bevinden zich niet alleen de fietsen van de bewoners van de flat, maar ook een kleine portierswoning. Het oude flatgebouw heeft al jaren geen portier meer. Haar vader kon de benauwde ruimte voor een klein prijsje huren. De voordeur staat op een kier, ziet Emma. Dat doet haar vader wel vaker. Zo valt er nog een sprankje daglicht uit de hal naar binnen. Ze zet haar fiets voor de ingang van de stalling. Dat is wel zo makkelijk. Daarna loopt ze naar binnen. Vader zit achter zijn bureau. Zijn rug gebogen. Het licht van de lamp valt op zijn bureau. Emma hoort hem zuchten.

“Ha pap!”

Vader draait zich om. Hij ziet er moe uit. Zijn warrige krullen hangen bijna in zijn ogen. Zijn huid is zo grauw als de stapel papier naast hem.

“Ha lieverd.”

“Gaan we zo eten?”

Emma ziet haar vader schrikken. Vertwijfeld kijkt hij naar het kookplaatje in de hoek van de kamer.

“Bijna.”

Emma knikt. Met een diepe zucht kijkt ze de kamer rond. In de hoek van de kamer staat de kleurige bank waar mama zo van hield. Achter de bank staat de boekenkast. Boeken in rijen, op stapels, onder papieren, dwars op elkaar, of half uit de kast. Mama zette ze altijd op alfabet. En tussen de boeken stonden vaasjes, beeldjes, foto's. Papa gooit gewoon alle papieren en boeken die hij kwijt wil in de kast! Onder het raampje, hoog in de muur, staat papa's bureau. Tegen de andere muur staat een aanrecht met een kookplaatje en de stretcher waar papa op slaapt. Naast het keukenblok is een deur naar Emma's kamer. Of is het meer een kast? Er kan een opklapbed in en een oude speelgoedkist waarin Emma haar kleding bewaart. Meer ruimte is er niet. Hun andere spullen staan in een opslag, voor als er weer geld is en een huis. Een echt huis.

“Ga anders nog even lezen of naar buiten,” zegt papa. Emma antwoordt niet. Ze kijkt naar de foto op papa's bureau. Mama's ogen stralen, ze lacht breeduit. Als mama lachte trok haar mond een beetje scheef. Toen ze dood was, werd haar mond een rechte streep. Bijna alsof ze boos was. Misschien wist ze toen al dat papa geen cent zou verdienen met zijn columns voor de krant. Dat Emma en papa moesten verhuizen van het appartement op de vierde verdieping naar de kelder. Dat alle kussens

van de gekleurde bank zouden verdwijnen, omdat papa er koffie op most of jus als ze op de bank eten. Er is in de kleine woning geen ruimte voor een eettafel.

“Ga maar hoor lieverd.” Pap draait zich weer om. “Ik moet dit even afmaken. Daarna maak ik eten.”

Emma draait zich zonder iets te zeggen om. Ze wil aan een tafel eten, ze wil yoghurt met vers fruit toe, ze wil een moeder die lacht en grappen maakt en haar thee met koek geeft als ze uit school komt. Ze vergeet haar angst om uit te glijden op de harde stenen trap als ze met twee treden tegelijk naar boven rent. In de hal valt het licht nog altijd door de hoge ramen. De ruimte is fris en schoon. Alsof niemand ooit met modderlaarzen binnen loopt, alsof er nooit een doods-kist naar buiten wordt gedragen. De gang ruikt naar zwembad. Smetteloos scherp.

Emma loopt naar de lift. Tot haar schrik staat mevrouw Roosgeurius ook in de lift. Ze steekt haar tas naar buiten, zodat de deuren open blijven. Emma glipt naar binnen.

“Vierde?” vraagt mevrouw Roosgeurius.

“Elfde.”

Mevrouw Roosgeurius trekt haar wenkbrauw op.

“Elfde alstublieft,” zegt Emma snel.

Mevrouw Roosgeurius drukt snel twee knopjes in. De deuren sluiten zich. Emma stapt naar achteren. Mevrouw Roosgeurius ruikt naar aftershave en kippensoep.

“Hoe is het nu met je?” vraagt mevrouw Roosgeurius. Ze buigt zich voorover zodat ze Emma recht aan kan kijken.

“Goed, dank u.”

Emma is gewend geraakt aan haar strakke gezicht als mensen deze vraag stellen. Haar wangen worden bewegingsloos en het lukt haar niet haar lippen tot iets van een weemoedige glimlach vormen. Haar mond wordt een streep. Een harde streep.

“Hoe lang is het nu geleden?”

“Een jaar, twee maanden, zes dagen en drie uur.” De woorden rollen als kogels over haar stroeve lippen. Mevrouw Roosgeurius deinst terug. Ze duwt haar tas onder haar arm.

“Ja, ja,” mompelt ze, “het is allemaal niet makkelijk.” De deuren glijden open. Mevrouw Roosgeurius stapt met een licht knikje van haar hoofd uit de lift. Even ziet Emma een glimp van de etage waar ze haar hele leven heeft gewoond. Het oude Perzische kleed in de gang, de schilderijtjes van een bergweide die iemand ooit heeft opgehangen. Ze kijkt nog eens. Waar is het krakkemikkige tafeltje met de overdadig bloeiende lidcactus? Die plant had zoveel vette bladeren met aan de uiteinden trossen vol knalrode bloemen. Haar moeder lachte altijd om de zee van afgevallen bloempjes die door de gang waaiden als de liftdeuren opengingen. “Zelfs de bloemen leggen een looper uit als jij eraan komt,” zei ze soms.

Met haar voet houdt Emma de deuren van de lift even open. “Waar is de plant gebleven?”

Mevrouw Roosgeurius draait zich resoluut om.

“Weg!” zegt ze. “Net als de oude meneer van Pinksteren.”

In gedachte ziet Emma de oude man voor zich. Zijn trillende hand als hij de plant water gaf. Het morsige trommeltje met biscuits dat hij onder haar neus duwde als ze iets moest vragen van mama.

“Hij is naar het verzorgingshuis, ik zei het al: het is allemaal niet makkelijk,” zegt mevrouw Roosgeurius. Ze sluit, voor Emma nog iets kan vragen, haar voordeur. Emma houdt de liftdeuren niet langer open. Ze stapt naar binnen en leunt met haar rug tegen de wand. In haar hoofd zoemt het woord *weg* als een bij rond. Haar moeder is weg, haar huis is weg, zelfs meneer van Pinksteren is weg, net als zijn lidcactus. De bij verandert in een trommel. Weg! Weg! Weg!

De deuren van de lift schuiven open. De wind valt naar binnen en waait Emma’s hoofd met een koele vlaag leeg. Emma houdt van de elfde. De elfde heeft geen gang en er zijn geen appartementen. Er is een groot leeg dak met een gebouw waarin de koelinstallatie staat die voor de airco in de appartementen zorgt. Emma loopt over het dak. De wind grijpt haar jas. De panden bollen op, alsof ze vleugels krijgt, alsof ze weg zou kunnen vliegen. Snel loopt Emma naar het gebouwtje. Ze laat zich tegen de muur zakken. Hier laat de wind haar met rust. Ze kijkt

over de stad. De eerste lantaarns flitsen aan. De hemel donkert al en toch is het nog licht. Emma ziet wegen kruisen, autootjes kriskras door elkaar bewegen. Het lijkt een speelgoedwereld vol spullen die je 's avonds opruimt in een kist. Emma sluit haar ogen. Ze ziet haar moeder door hun appartement lopen. Ze klopt de kussens van de bank op. Er staan bloemen op tafel. De tafel is gedekt. Mama roept papa. Papa komt uit zijn werkkamer met een blad papier in zijn hand. Hij lacht. Mama leest snel de geprinte mail en dan valt ze papa om zijn nek. Ze zoent hem overal waar haar lippen hem kunnen raken. Dan pakt ze Emma bij haar hand en danst met haar door de kamer. "Ik wist het, ik wist het," zingt ze zachtjes. Je vader heeft een baan. Columnist bij de krant! Ze schiet haar jas aan.

"Wat ga je doen?" vraagt haar vader.

"Taart halen natuurlijk, voor vanavond bij de thee," roept mama vrolijk. "Zet het eten maar even laag." Emma zucht. Ze opent haar ogen. Het is schemerig geworden. In sommige huizen brandt nu licht. Moeizaam staat ze op. Ze heeft het koud gekregen. Haar moeder is nooit meer thuis gekomen. Net toen ze ongerust begonnen te worden werd er aangebeld. Een agent nam hen mee naar het ziekenhuis. Daar lag haar moeder. Bleek en stil, met een mond zo recht als een potlood. Alsof de automobilist die tijdens het autorijden op zijn mobiel keek haar had doorgestreept. Afgevinkt. Een leven weg... Emma wrijft in haar ogen. Ze heeft honger.

Ze loopt naar de lift en stapt uit op de vierde verdieping.

Ze belt aan bij mevrouw Roosgeurius. Lang en hard.

Mevrouw Roosgeurius opent driftig de voordeur.

“Jij weer,” snauwt ze, “wat moet je?”

“Wie woont er nu in het huis van meneer van Pinksteren?”

Mevrouw Roosgeurius kijkt haar doordringend aan.

“Bel je daarvoor aan?” vraagt ze boos.

Emma slaat haar ogen niet neer.

“Ik heb geen afscheid genomen,” zegt ze zacht.

“Ik weet niet wie er woont, een man met een kind geloof ik. Ik heb ze nog niet gesproken. Ik heb ze zelfs nog niet gehoord. Het zijn blijkbaar keurige mensen.”

Zonder iets te zeggen draait Emma zich om. In de hoek van de lift ziet ze iets roods glinsteren. Ze bukt zich. Het is een bloem van de lidcactus. Ze strijkt de gekneusde al beetje bruine bloemblaadjes glad, stopt de bloem in haar zak en stapt de lift in.